

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: I. Movilă)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malii)

Î N C H E I E R E

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Victoria Cebotari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Cebotari împotriva lui Ion Vasiliev, intervenient accesoriu Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Orhei cu privire la decăderea din drepturile părintești, majorarea pensiei de întreținere a copilului minor, recunoașterea ilegală a refuzului de a da acordul notarial la ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului minor însoțit cu mama sa cu scopul de a pleca la odihnă în perioadele de vară și iarnă, precum și pentru tratamente, permiterea la ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului minor însoțit cu mama sa cu scopul de a pleca la odihnă în perioadele de vară și iarnă, recunoașterea ilegală a refuzului de a da acordul autentificat notarial la perfectarea și primirea pașaportului copilului minor precum și toate actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului minor, a permite perfectarea și primirea pașaportului copilului minor precum și toate actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului minor fără acordul tatălui,

împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 septembrie 2017, Victoria Cebotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Vasiliev, intervenient accesoriu Direcția generală asistență socială și protecția familiei Orhei cu privire la decăderea din drepturile părintești a lui Ion Vasiliev în privința copilului minor și majorarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că împreună cu copilul minor, XXXXX, domiciliază în raionul Orhei, satul Peresecina, fapt confirmat prin caracteristica din 29 mai 2017, eliberată de ofițerul de sector al IP Orhei și contractul de locațiune a spațiului locativ.

A specificat că copilul minor, XXXXX este încadrat la Grădinița - creșă de copii nr. 3 din Peresecina, fapt confirmat prin certificatul nr. 20 din 04 mai 2017.

Reclamanta a menționat că prin hotărârea din 29 martie 2016 a Judecătoriei Ștefan-Vodă s-a dispus stabilirea paternității lui Ion Vasiliev față de copilul minor XXXXX, născut la XXXXX și încasarea de la Ion Vasiliev în beneficiul Victoriei Cebotari a pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX în mărime de 750 de lei/ lunar, începând cu data de 01 martie 2016 și până la atingerea majoratului copilului.

Victoria Cebotari a afirmat că până la stabilirea paternității lui Ion Vasiliev față de copilul minor XXXXX, pârâtul nu a manifestat nici un interes de a întreține sau educa copilul minor. După stabilirea paternității și mărimii pensiei de întreținere a copilului minor de către instanța judecătorească, pârâtul a executat parțial obligația de achitare a pensiei de întreținere a copilului minor, iar la momentul adresării reclamantei cu acțiune în instanța de judecată, acesta avea o restanță la plata pensiei de întreținere a copilului minor în sumă de 5 250 de lei, pentru lunile februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august 2017, fapt confirmat prin certificatul cu nr. 157 din 10 mai 2017, eliberat de executorul judecătoresc Eduard Ciobanu.

De asemenea, reclamanta a indică că pârâtul nu contribuie la educarea, creșterea și întreținerea copilului minor XXXXX și nici nu vizitează copilul, necăfind la faptul că de către Direcția asistență socială și protecția familiei a fost întocmită la 25 iunie 2016 decizia de stabilire a graficului de întrevvedere a pârâtului cu copilul minor XXXXX.

Mai mult, Direcția generală asistență socială și protecție a familiei a Consiliului raional Orhei, la 15 mai 2017, a întocmit ancheta socială prin care a constatat că pârâtul are restanță la plata pensiei de întreținere, nu participă moral și material la creșterea și educarea fiului. Iar, prin caracteristica eliberată de educatorul și directoarea Grădiniței de copii nr. 3, se atestă că tatăl copilului nu s-a prezentat nici o dată la grădiniță.

În concluzia celor relatate, reclamanta a considerat că există temeiurile necesare pentru decăderea din drepturile părintești a lui Ion Vasiliev.

Reieșind din imposibilitatea întreținerii copilului în baza aportului pârâtului în sumă lunară de 750 de lei, ținând cont de creșterea prețurilor la bunurile și produsele destinate bunei întrețineri a copilului minor, reclamanta a considerat necesar a majora pensia de întreținere a copilului minor până la suma de 1200 de lei/ lunar.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din 24 aprilie 2018, Victoria Cebotari, reprezentată de avocatul Veaceslav Brăteanu, a solicit, suplimentar pretențiilor din acțiunea de bază, a recunoaște ilegal refuzul pârâtului de a da acordul autentificat notarial la ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului minor XXXXX, însoțit de mama sa, Victoria Cebotari, cu scopul de a pleca la odihnă în perioadele de vară și iarnă, precum și pentru tratamente; a permite ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului minor XXXXX, însoțit de mama sa, Victoria Cebotari, în lipsa acordului tatălui, Ion Vasiliev, cu scopul de a pleca la odihnă în perioadele de vară și iarnă, precum și pentru tratamente; a recunoaște ilegal refuzul pârâtului de a da acordul autentificat notarial la perfectarea și primirea pașaportului copilului XXXXX, precum și toate

actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului XXXXX; a permite Victoriei Cebotari perfectarea și primirea pașaportului copilului XXXXX, precum și toate actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului minor XXXXX, fără acordul tatălui, Ion Vasiliev.

În motivarea cererii de concretizare, reclamant a invocat că copilul minor are dreptul la libera circulație și acest drept nu poate fi îngrădit, iar în situația creată Victoria Cebotari se află în imposibilitate de a duce copilul minor XXXXX, la mare sau în alte vacanțe, peste hotarele Republicii Moldova, din motiv că pârâtul refuză să de-a acordul la perfectarea și primirea pașaportului pe numele copilului.

La fel, a susținut că Ion Vasiliev refuză să dea acordul mamei la ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova cu copilul minor.

În acest sens, reclamanta a expediat mai multe solicitări lui Ion Vasiliev, prin care a solicitat eliberarea acordurilor autentificate notarial, însă ultimul a ignorat solicitările primei.

Reclamanta a susținut că în conformitate cu art. 3 alin. (5) al Legii cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova nr. 269 din 09 noiembrie 1904, în cazul în care unul dintre părinții copiilor în vârstă de până la 18 ani nu acceptă ieșirea acestora din Republica Moldova, refuzul se contestă în instanța de judecată de drept comun competentă. Iar, conform, art. 3 alin. (1) și (2) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului RM nr.408-XII din 12 decembrie 1990, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Statele părți se angajează să asigure copilului protecția și îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el, și vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare.

Raportând cadrul legal enunțat la circumstanțele cauzei, reclamanta a considerat ca fiind corecte și întemeiate pretențiile cu privire la acordarea permisiunii pentru copilul minor Cebotari Leonardo la ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova și plecarea peste hotarele țării împreună cu mama sa, fără acordul tatălui autentificat notarial, precum și perfectarea actelor necesare în acest sens.

Or, consideră aceasta că dezacordul pârâtului cu ieșirea copilului minor de pe teritoriul Republicii Moldova împreună cu mama, contravine atât reglementărilor legale sus citate cât și interesului major al copilului minor, cu atât mai mult că reclamanta, are posibilitatea de a-i acorda copilului odihnă în perioada de vară peste hotarele Republicii Moldova, la necesitate tratamente copilului peste hotarele Republicii Moldova, etc.

Prin hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Victoria Cebotari împotriva lui Ion Vasiliev, intervenient accesoriu Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Orhei cu privire la decăderea din drepturile părintești, majorarea pensiei de întreținere a copilului minor, recunoașterea ilegală a refuzului de a da acordul notarial la ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului minor însoțit cu

mama sa cu scopul de a pleca la odihna în perioadele de vară și iarnă, precum și pentru tratamente, permiterea la ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului minor însoțit cu mama sa cu scopul de a pleca la odihna în perioadele de vară și iarnă, recunoașterea ilegală a refuzului de a da acordul autentificat notarial la perfectarea și primirea pașaportului copilului minor precum și toate actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului minor, a permite perfectarea și primirea pașaportului copilului minor precum și toate actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului minor fără acordul tatălui.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 02 noiembrie 2018, Victoria Cebotari a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 24 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și a solicitat casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel declarată de Victoria Cebotari; s-a casat parțial hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în partea respingerii pretențiilor cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului lui Ion Vasiliev de a da acordul autentificat notarial la ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului minor XXXXX însoțit de mama sa, Victoria Cebotari cu scopul de a pleca la odihna în perioadele de vară și iarnă, precum și pentru tratamente, permiterea la ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului minor XXXXX însoțit de mama sa Victoria Cebotari, în lipsa acordului tatălui Ion Vasiliev, cu scopul de a pleca la odihna în perioadele de vară și iarnă, precum și pentru tratamente, recunoașterea ilegală a refuzului lui Ion Vasiliev, de a da acordul autentificat notarial la perfectarea și primirea pașaportului copilului minor XXXXX, precum și toate actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului minor XXXXX, a permite Victoriei Cebotari perfectarea și primirea pașaportului copilului minor XXXXX precum și toate actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului minor XXXXX, fără acordul tatălui Ion Vasiliev; s-a emis în această parte o nouă hotărâre de admitere a pretențiilor, prin care s-a recunoscut ilegal refuzul lui Ion Vasiliev de a da acordul autentificat notarial la ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului XXXXX însoțit de mama sa Victoria Cebotari cu scopul de a pleca la odihna în perioadele de vară și iarnă, precum și pentru tratamente; s-a permis ieșirea și intrarea din/ în Republica Moldova a copilului minor XXXXX însoțit de mama sa Victoria Cebotari, în lipsa acordului tatălui Ion Vasiliev, cu scopul de a pleca la odihna în perioadele de vară și iarnă, precum și pentru tratamente; s-a recunoscut ilegal refuzul lui Ion Vasiliev de a da acordul autentificat notarial la perfectarea și primirea pașaportului copilului minor XXXXX, precum și toate actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului minor XXXXX; s-a permis Victoriei Cebotari perfectarea și primirea pașaportului copilului minor XXXXX precum și toate actele necesare în vederea perfectării pașaportului pe numele copilului minor XXXXX, fără acordul tatălui, Ion Vasiliev. În rest, hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în partea respingerii pretențiilor cu privire la decăderea lui Ion Vasiliev din drepturile părintești asupra copilului minor XXXXX și majorarea pensiei de întreținere a copilului minor, s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 45, 51-53, 67, 74 și 75 din Codul familiei, a reținut ca întemeiată concluzia primei instanțe de respingere a

acțiunii, în această parte, în cazul în care a dat o apreciere corectă raportului juridic, stabilit între părți, a constatat și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de judecată, expuse în hotărâre, fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Or, instanța de apel reținând prevederile art. 1, 3 din Legea cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova nr. 269-XIII din 09 noiembrie 1994, art. 3, 9 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, a considerat ca eronată soluția primei instanțe, în partea recunoașterii ca ilegală a refuzului de a da acordul notarial pentru ieșirea și intrarea în Republica Moldova, precum și la perfectarea pașaportului copilului minor, deoarece tatăl copilului recepționând cererile expediate de Victoria Cebotari de acordare a acordului nu a reacționat și nu a eliberat în acest sens nici un acord cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, precum și la perfectarea pașaportului copilului minor.

La 14 aprilie 2019, Victoria Cebotari a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, în partea în care a menținut hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural, a interpretat în mod eronat legea.

Totodată, recurenta a specificat că instanța de apel nu a reținut spre examinare faptul că intimatul a achitat restanța la pensia de întreținere a copilului minor abia după depunerea prezentei acțiuni în instanța de judecată, precum și faptul că acesta nu a contribuit nici moral la întreținerea și educarea copilului minor.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 13 februarie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei prin scrisoarea de însoțire din 19 martie 2019 (f.d. 177), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către participanții la proces.

Astfel, recursul declarat la 14 aprilie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Victoria Cebotari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Victoria Cebotari nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Victoria Cebotari ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Victoria Cebotari, împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat